

UHLOVODÍKY

ALKANY

Uhlovodíky s **jednoduchou vazbou** mezi atomy uhlíku. Názvy alkanů mají zakončení **-an**

Obecný vzorec pro vytvoření vzorce je C_nH_{2n+2}

NÁZEV	MOLEKULOVÝ VZOREC
METHAN	CH ₄
ETHAN	C ₂ H ₆
PROPAN	C ₃ H ₈
BUTAN	C ₄ H ₁₀
PENTAN	C ₅ H ₁₂
HEXAN	C ₆ H ₁₄
HEPTAN	C ₇ H ₁₆
OKTAN	C ₈ H ₁₈
NONAN	C ₉ H ₂₀
DEKAN	C ₁₀ H ₂₂

METHAN CH₄

- bezbarvá plynná látka
- hlavní složka zemního plynu
- se vzduchem vytváří výbušnou směs
- **použití** : jako palivo, surovina pro výrobu vodíku, sazí (čistý uhlík), acetylenu aj.

PROPAN C₃H₈ a BUTAN C₄H₁₀

- bezbarvé plyny
- hořlavé
- směs se vzduchem je výbušná
- **použití** : zkapalněná směs propanu a butanu se využívá jako palivo do sporáků, vařičů, lamp, motorů aj. Spalováním vzniká málo znečišťujících látek, proto je vhodné v rámci ochrany životního prostředí.

CYKLOALKANY

uhlovodíky, které obsahují ve svém **cyklickém řetězci** pouze jednoduché vazby.

CYKLOHEXAN C₆H₁₂

- kapalná, hořlavá látka
- získává se z ropy
- **použití** : rozpouštědlo, pro výrobu plastů

ALKENY

Uhlovodíky s **dvojnou vazbou** mezi atomy uhlíku. Názvy alkenů mají zakončení **-en**.

Obecný vzorec je C_nH_{2n}

ETHEN (ETHYLEN) C_2H_4

- bezbarvý, hořlavý plyn nasládlé vůně
- se vzduchem tvoří výbušnou směs
- **použití** : surovina pro výrobu dalších látek, jako např. ethanolu, výbušnin, čisticí prostředky, pro výrobu plastu

ALKADIENY

uhlovodíky, které mají ve svých řetězcích dvě dvojně vazby. Koncovka **-dien**

1,3 BUTADIEN – výroba umělého (syntetického) kaučuku

ALKINY

–Uhlovodíky, které obsahují jednu **trojnou vazbu** mezi atomy uhlíku. Názvy alkinů mají zakončení **-in**.

Obecný vzorec je C_nH_{2n-2}

ETHIN (ACETYLEN) C_2H_2

- plynná, bezbarvá, hořlavá látka
- převáží se v tlakových lahvích označených bílým pruhem
- **použití** : surovina pro výrobu plastů, sváření a řezání kovů